

1

Ehdollisuus, tukien perusehdot

- Eu:n rahoittamien suorien tukien ja osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijäkorvausten saamisen ehtona
 - Osa vaatimuksista koskee myös pohjoisia hehtaaritukia
 - Ehdollisuuden laiminlyönneistä aiheutuu seuraamuksia lähes kaikkiin tukiin
- Ehdollisuus koostuu viljelyyn liittyvistä
 - Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset
 - Lakisääteiset hoitovaatimukset;
 - Ympäristö, ilmastonmuutos ja maan hyvä maatalouskunto
 - kansanterveys, eläinten terveys ja kasvien terveys
- Vuonna 2025 tulee lisäksi sosiaalinen ehdollisuus

2

Ehdollisuuden vaatimuksia

HYVÄN MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VAATIMUKSET

- Vesilaki
- Luonnonsuojelulaki
- Laki hukkakauran torjunnasta

LAKISÄÄTEISET;

Ympäristö, ilmastonmuutos ja maan hyvä maatalouskunto

- Pysyvä Nurmi
- Turvemaiden suojelu
- Sängin polttokielto
- Veden ottamista koskevat ilmoitukset ja luvat
- Eläinsuojien ympäristöluvut/ilmoitukset
- Lannoitteiden/Lannan käyttö ja käsittely
- Suojakaistat
- Kesantojen hoito

- Vähimmäismaanpeite
- Viljelykierto, koskee kaikkia v. 2024
(Uusi luonnonsuojelulaki 9/2023)
- Tuottamattomat alat, maisemapiirteet, puiden leikkauskielto, hukkakauran ja jättiputken torjunta
- Pysyvät Natura-nurmet
- Lanta-analyysi

Kansanterveys eläinten terveys ja kasvien terveys

- Elintarvike turvallisuus
- Kasvinsuojelututkimus
- Ruiskun testaus
- Eläinten hyvinvointi

NIVALA
Kasvatamme tulevaisuutta

3

Ehdollisuus, satelliittiseurannalla seurattavat ehdot 2024

- Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen ilmoitettu ala säilytetty kasvipeitteisenä 15.3. asti
- Sänginpolttokieltoa on noudatettu
- Vuoden 2022 jälkeen viljelyyn otetun alan kyntökieltoa on noudatettu
- Vuoden 2022 jälkeen viljelyyn otettu ala on säilytetty pysyvästi nurmipeitteisenä
- Natura 2000-alueen pysyvän nurmen kyntökieltoa on noudatettu
- Natura-2000 alueen pysyvä nurmi on säilytetty nurmena

NIVALA
Kasvatamme tulevaisuutta

4

Turvemaiden suojele ja maatalousmaaksi muusta käytöstä otettu ala

- Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muuten maatalousmaaksi otetulla alalla ja aikaisemmin turvetuotannossa olleella alalla
 - > pysyvä nurmikasvusto
 - Kasvuston voi uusia
 - Suorakylvönä
 - Kevennetyllä muokkauksella, niin että uusi kasvusto kylvetään välittömästi muokkauksen jälkeen
- Nurmivaatimus ei koske
 - 31.12.2022 viljelykunnossa olleita aloja
 - Viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistoa ja peruslohkon muotoa parantavia lohkon muutoksia
 - jotka ovat enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon alasta ja enintään 0,5 ha
 - Tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja

5

Vaatimukset turvemaille vuodesta 2025 alkaen

- Turvemaalla sijaitseva pysyvä nurmi
 - Saa kyntää vain kerran neljässä vuodessa
 - Koskee ennen vuotta 2023 maatalousmaata olleita aloja
 - Huomioitava aloilla, jotka uudistetaan nurmelta nurmelle
 - Voi kylvää muutakin kuin nurmea, jolloin pysyvän nurmen merkintä poistuu lohkolta
- Turvemaalta ei saa
 - Ottaa maa-ainesta
 - Polttaa kasvustoa
- Turvemalle ei saa kaivaa uusia avo-ojia
 - poikkeuksena perustettava kosteikko, useita maanomistajia koskeva peruskuivatus- tai tilusjärjestely
- Turvemaata =muokkaukserroksen orgaanisen aineksen pitoisuus väh. 40 %

6

Sängen polttokielto

- Ei koske nurmea
- Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa
 - Tavoitteena säilyttää maaperän orgaanista ainesta
 - **Myöskään korjaamatonta kasvustoa ei saa polttaa**

7

Viljavuustutkimus

- Jos lannoitat lohkoa, on oltava viljavuustutkimus
 - Selvitettävä analyysillä maalaji ja viljavuusluokka
 - Maalaji selvitettävä laboratoriossa
- Viljavuustutkimus tehtävä
 - 5 vuoden välein, jos on ympäristösitoumus
 - 10 vuoden välein, jos ei ole ympäristösitoumusta
 - Alle 0,5 ha lohkolta ei tarvitse tehdä viljavuustutkimusta
 - Myös korvauskelvottomilta lohkoilta, jos ala on yli 0,5 ha ja aikoo lannoittaa
- 1 näyte/alkava 5 ha
- Jos lohkolta useita eri aikoina otettuja analyysituloksia, käytetään aina uusinta

8

Lannoitus

- Typpilannoitus kasvin ja maalajin mukaan
- Fosforilannoitus kasvulohkokohtaisesti kasvin, satotason ja viljavuusluokan perusteella
- Fosforilannoituksen voi tehdä myös viljavuusluokka 6 tasoilla, mutta typpilannoitusta varten on selvitettävä maalaji
 - Jos maalajia ei ole määritetty -> lannoitusvalvonta tehtävä taulukkoarvoilla ja maa-analyysin puutteesta tulee ehdollisuuden seuraamus
- Lantapoikkeusta voi soveltaa 17.1.2025 asti
 - Vuonna 2024 hakemuksella ilmoitetuille kasveille (ei enää 2024 syyslannoitukselle)
- **Typpi- ja fosforilannoituksen kasviryhmätaulukoihin on lisätty kasvimaan lannoitustaso**
- Satotasokorjausta voi käyttää

9

Lannoitus

- Lannan ja lannoitevalmisteiden kokonaisfosfori otetaan huomioon 100 %
 - Poikkeuksena;
 - Lihaluu jauho, käsitelty saostus- ja umpisäiliöliete sekä puhdistamoliete 60 %
 - Tuhka ja biohiili 40 %
 - Turkislanta 60 % (31.12.2027 asti)
- Jos lannoitevalmiste sisältää useampaa ainetta
 - Lannoitevalmisteen sisältämän kokonaisfosforin käyttökelpoisuus ainesosien massaosuuksien ja käyttökelpoisuuksien perusteella
- Jos tuoteselosteessa ei ole tietoa ainesosan massaosuudesta
 - huomioidaan fosforin käyttökelpoisuus 100 %
- Kipsi ja rakennekalkki
 - > fosforia ei huomioida enimmäismäärien laskennassa.
- Jos sato jää korjaamatta
 - > lannan ja lannoitteiden fosfori huomioitava kokonaisuudessaan seuraavan vuoden lannoituksessa

10

Lannan käyttö ja käsittely

Nitraattidirektiivi

- Lannan ja lannoitevalmisteiden käsittely
- Lannan varastointi ja varastointitilojen vaatimukset
- Kuivalannan varastointi poikkeustilanteissa
- Lannanlevityksen rajoitukset
- Typpilannoituksen enimmäismäärät
- Lanta-analyysi 5 v. välein
- Kirjanpito

11

Veden ottamista koskevat ilmoitukset ja luvat

- Tehtävä **ilmoitus** Ely-keskukselle **30 vrk ennen** veden oton aloittamista
 - Jos pinta- tai pohjavettä otetaan säännöllisesti yli 100 m³/vrk
- Haettava **lupa** vesitaloushankkeeseen, jos:
 - Pohjavettä otetaan yli 250 m³/vrk muutoin kuin tilapäisesti
 - Maa-alue muutetaan pysyvästi vesialueeksi vedenkorkeutta nostamalla
 - Tehdään muutoksia vesiväylään niin, että sen käyttö vaikeutuu tai väylää kavennetaan tai suljetaan.
 - Vesiväylällä tarkoitetaan vesistöissä olevaa reittiä, jossa voi olla vesiliikennettä.
 - Vettä ei riitä tarpeeksi niille vesialueen omistajille tai osakkaille, jotka ottavat vettä

12

Eläinsuojien ilmoitukset ja luvat

- Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava ympäristölupa tai ilmoituspäätös
- Toiminnasta ja sen laajuudesta riippuen
 - Kunnan ympäristösuojeluviranomaisen myöntämä ilmoituspäätös
 - Lupaviranomaisen myöntämä ympäristölupa

13

Nitraattiasetus

- Lannan varastointi aumassa
 - Työtekniinen tai hygieeninen syy (kelirikko, lantalaitteiden rikkoutuminen, taudinaiheuttaja)
 - Kuiva-ainepitoisuus väh. 30%
 - Aumassa varastoitava väh. 1 ha:n ja enintään koko lohkolle levitettävä määrä
 - Pohjalle väh. 20 cm nestettä sitova kerros ja peitettävä tiiviillä peitteellä
 - Auman lanta levitettävä auman perustamisvuonna
 - Varastointi kielletty 1.11.-31.1.
 - Ei saa sijoittaa;
 - pohjavesialueelle tai tulvanalaiselle alueelle
 - Alle 100 m etäisyydelle vesistöä, talousvesikaivosta tai lähteestä, eikä alle 5 m etäisyydelle ojasta
 - Alle 25 m etäisyydelle valtaojasta tai vesilain mukaisesta norosta
 - Kaksi väli vuotta ennen uutta aumaa
 - Ilmoitus ympäristöviranomaiselle 14 vrk ennen aloittamista

14

Ehdollisuus ja eläimet

- Eläinten hyvinvointilaki 1.1.2024
 - vaatimukset ehdollisuuden oppaan liitteessä 1
- Eläinten hyvinvoinnin ehdot kohdistuu tuotantoeläinten pitoon
- Rehujen oltava turvallisia ja jäljitettävissä
 - rekisteröinti rehualan toimijaksi oltava ajan tasalla
- Elintarvikkeet
 - Hygieniavaatimuksia kasvintuotanto- ja eläintiloille
 - Tuotantoeläimiltä kiellettyjen aineiden käyttö
 - Lääkityskirjanpito
 - Eläinlääke- ja kasvinsuojeluainejäämät

15

Suojakaistat

- Vesistön varrella sijaitsevan lohkon vesistön puoleiselle reunalle on jätettävä 3 m leveä suojakaista
 - kasvipeitteinen ja muokkaamaton
- Peruslohko ei sijaitse vesistön varrella, jos;
 - Pellon ja vesistön varrella on metsää, pensaikkaa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 m ja vesi ei nouse tulva-aikanakaan maatalousmaalle
 - Pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla tavalla
- Vesistön varrella olevista lohkoista löytyy VIPUsta karttataso

16

Suojakaistat

- Suojakaistan kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista
 - Ei saa olla puuvartisia kasveja (pajukko, vadelmakasvusto)
 - Jos muodostuu puuvartista kasvustoa, on kasvusto uudistettava
- Jos kasvipeite tuhoutuu tai vaurioituu, on suojakaistalle kylvettävä uusi nurmikasvusto heti olosuhteiden salliessa
- **Suojakaista on perustettava kylvämällä monivuotisia nurmikasveja**
 - **Voi perustaa kylvämällä suojaviljaan**
- Suojakaistalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita
 - Vaikeassa rikkakasvutilanteessa kasvinsuojeluaineita voi käyttää pesäketorjuntana
 - > Kasvinsuojeluaineiden käyttöön haettava lupa Ely-keskuksesta.
- Suojakaistat pidettävä avoimena

17

Vähimmäismaanpeite

- Peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta **33 % oltava kasvipeitteistä 31.10-15.3**
 - Ei koske pysyviä nurmia
- Kasvipeitteiset alat ilmoitetaan syysilmoituksella kasvipeitteisyyslajeina
 - Aito kasvipeite, sänki, kevyesti muokattu ala, kasvijäte, muokattu

18

Vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 1/2

- Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki
- Syyskylvöiset viljat ja öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- Nurmikasvit ja ruokohelpi (ei pysyvä nurmi)
- Luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmet
- Kumina
- Mansikka
- Pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- Kerääjäkasvit ja välikasvit
- Maanparannus- ja saneerauskasvit
- Monimuotoisuuskasvit
- Viherkesannot
- Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- Monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, joiden välissä on kasvusto
- Talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot
- Kaalikasvien, salaattien, salaattisikurien, kurkkukasvien, hernekasvien, sokerimaissin, sokerijuurikkaan, juuresten, piparjuuren ja maa-artistokan korjaamattomat kasvustot (Peruna ei ole juures)

19

Vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 2/2

- Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen **sänki**
 - sängen saa tuhota kemiallisesti
- Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen alat, jotka **on muokattu kevennetysti**
 - muokkaus kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajettuna
- Muokkaamattomat alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä **kasvijätettä**;
 - Kaalikasvit, salaatit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, sokerijuurikas, juurekset (paitsi ei porkkana), piparjuuri ja maa-artistokka

20

Esimerkki vähimmäismaanpeitteestä

21

Kesannot

- Kesannot pääsääntöisesti viher- tai sänkikesantoa 30.6.-31.8.
 - Viherkesannon määritelmä: viherkesannolla tarkoitetaan aloja, joilla kasvaa heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja yli 50 % kasvulohkon alasta (Vna 1277/2023)
- Jos poikkeukselliset sääolot estävät kylvämisen viimeistään 30.6. on kylvö tehtävä heti olosuhteiden salliessa
 - Siemenmäärän oltava riittävä, että saadaan aikaan peittävä kasvusto
- Sänkikesanto on edellisen kasvukauden viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängen peittämää ja muokkaamatonta
- Avokesanto sallittu vain perustellusti
 - Viher- ja sänkipeitevaatimuksesta voi poiketa vain siinä laajuudessa ja sen ajan kuin syy edellyttää
- Lannoitus kielletty
- Niitä tai laidunna kesannot 15.9. mennessä

22

Kesannot

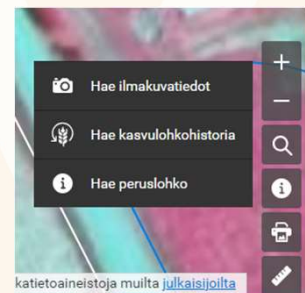
- Kasvi- tai sänkipeitteisyydestä voi poiketa, jos alalle kylvää syyskylvöisiä kasveja 1.8 alkaen
- Syyskylvön yhteydessä voi syyskylvöistä kasvia lannoittaa
- Kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.9. alkaen
 - syyskylvöisen kasvin kylvää varten voi käyttää jo 1.8. alkaen

23

Vuotuinen viljelykierto

- Yksivuotisen viljelykasvin täytyy vaihtua vuosittain vähintään **33 % tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta**
- Hakuvuonna tarkastellaan hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja
- Vipu-palveluun muodostetaan taso vuoden 2023 1-vuotisista kasveista, jota koskee viljelykiertovaatimus
- Yksivuotinen viljelykierto ei koske puhdaskauran sopimustuotannossa olevaa alaa
 - Tuotannosta oltava tuotantosopimus, joka jätettävä peltotukihakemuksen liitteenä

24

Viljelykiertovaatimuksen kasvien ryhmittely

- Yksivuotisia viljelykasveja ovat
 - Eri kasvisukujen maataloustuotantoon tarkoitettuja yksivuotisia kasveja
 - Ristikukkaiskasveihin, koisokasveihin tai kurkkukasveihin kuuluvaa yksivuotista lajia
- Syys- ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehänä sekä välikasvi katsotaan eri kasveiksi
- Kasviryhmittely ehdollisuuden oppaassa [Taulukko 10](#)

25

Viljelykiertovaatimus ei koske

- Heinä- ja nurmirehukasvit
- Monivuotiset kasvit
- Kesannot
- Peruna
- Sokerijuurikas
- Keräkaalit
- Sipulit
- Puna- ja keltajuurikas
- Porkkana

Esimerkiksi, jos 2023 on ollut lohkolle peruna ja lohkolle vaihtunut vuodelle 2024 kaura -> alaa ei lasketa mukaan 33 % laskentaan v. 2024, koska perunaa ei koske viljelykiertovaatimus

26

Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:

- Joilla yli 75 % **peltoalasta** on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- Joilla yli 75 % **maatalousmaasta** on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- Joiden peltoala enintään 10 ha
- Jotka ovat luomutuotannossa

27

Välikasvi viljelykierrossa

- Välikasvi on satokasvin jälkeen samana vuonna kylvettävä toissijainen kasvi, **joka on eri kasvi kuin satokasvi**
 - Kylvettävä viimeistään 31.8, voi kylvää satokasvin kanssa samaan aikaan.
 - Säilytettävä 31.10. saakka
 - **Muodostettava kasvusto**
 - Ilmoitetaan peltotukihakemuksella kasvulohkotiedoissa
 - Välikasvi katsotaan viljelykierrossa aina seuraavan vuoden kasviksi
 - Jos ilmoittaa välikasvin niin samalle lohkolle ei voi valita ympäristökorvauksen kerääjäkasvia
 - Välikasvi hyväksytään ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen ja ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen, jos se säilytetään ehtojen mukaisen ajan

28

Monivuotinen viljelykierto

- Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä korkeintaan kolme vuotta peräkkäin samalla peltoalalla
- Toteuduttava ensimmäisen kerran 2025
- Koskee myös puhdaskauraa viljeleviä tiloja

29

Esimerkki viljelykierrosta

	1	2	3	4	5	6	
2022	Rehuohra	Rehuohra	Kaura	Rehunurmi	Syysruis	Kaura	
2023	Rehuohra	Rehuohra + välikasvi nurmi	Kaura + kerääjäkasvi	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Ruokaperuna	Vuotuinen viljelykierto 2022-2023 ✓ (2/5 vaihtunut)
2024	Rehuohra	Rehuohra	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura	Kaura	Kaura	Vuotuinen viljelykierto 2023-2024 ✓ (2/5 vaihtunut)
2025	Rehuohra + välikasvi kaura	Rehuohra	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi	Vuotuinen viljelykierto 2024-2025 ✗ (1/6 vaihtunut)
Monivuotinen viljelykierto	✗ Rehuohraa neljä vuotta peräkkäin (2022-2025)	✓ Rehuohraa kaksi vuotta peräkkäin (2022-2023 ja 2024-2025)	✓ Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2022-2024)	✓ Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2023-2025)	✓ Kauraa kaksi vuotta peräkkäin (2024-2025)	✓ Kauraa kaksi vuotta peräkkäin (2024-2025)	

30

Esimerkki viljelykierrosta peruslohkolla

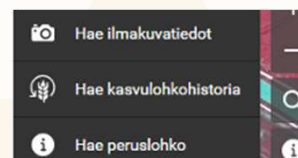

31

Viljelykierto Vipu-palvelussa

- Viljelykierron toteutumisen voi tarkistaa
 - Vipuneuvojasta
 - Lohkon tiedoista kartalta "Hae kasvulohkohistoria-työkalulla"
- 2023 viljelykierron välikasvi löytyy
 - Vipu-mobiilin kasvulohkot 2023
 - Vipun maatila-osion lohkotiedot-osiosta "Hae kasvulohkohistoria-työkalulla" (huhtikuu)

Viljelykierto vaatimus						
Yksivuotinen viljelykierto vaatimus						
Edellisen vuoden yksivuotisten kasvien pinta-ala (ha)						
0,00						
Pinta-ala, jolla kasvi on vaihtunut (ha)						
0,00						
%						
-						
Näytä kokokohtaiset tiedot						
Lohkotunnus	Kasvulohko	Siilotettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi vaihtunut (ha)	
145 02195 16	A	Suoperyötyke	4,41	4,41	4,41	
145 02196 17	A	Kevätyypsi	2,53	2,53	0,00	
145 02954 96	A	Syyrus	0,86	0,86	0,00	
145 02956 01	A	Syyrus	1,82	1,82	0,00	

32

Puiden leikkaamiskielto

- Maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5.-31.7.
 - Kielto ei koske pysyvien kasvien alaa eikä alaa, joka kuuluu maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen.

33

Kasvinsuojeluaineet

- Tilalla käytetty vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita
 - Tukes.fi
- Kasvinsuojeluaineiden käytössä noudatettu myyntipäällysmarkintöjä
- Käsiteltävä ja varastoitava oikein
 - Erillään elintarvikkeista ja rehuista
 - Toimenpiteet eivät saa vaarantaa ihmisten terveyttä eivätkä ympäristöä
 - Kasvinsuojeluainepakkausten ja -jäännösten talteenotto ja hävittäminen jätelain mukaisesti
- Kasvinsuojeluruiskut testattava 3 vuoden välein
- Kasvinsuojelututkinto 5 vuoden välein

34

Sosiaalinen ehdollisuus 2025

- Koskee tuenhakijoita, joilla palkattuna työntekijöitä
- Työntekijöiden työsuojelu ja työehdot
- Tavoitteena
 - Lisätä viljelijöiden tietoisuutta työntekijöiden oikeuksista
 - Jos havaitaan laiminlyönnejä tietyissä työehdoissa ja työturvallisuudessa -> seuraamus tukiin
- Työsuojeluviranomainen (AVI) valvoo, kuten on ennenkin valvonut
 - Mahdollisista laiminlyönneistä raportoidaan Ely-keskukseen ja seuraamukset tukiin
 - Työsuojelutarkastuksen jälkeen yritykselle voidaan antaa havaituista laiminlyönneistä toimintaohjeita, kehoituksia, käyttökieltoja ja velvoittavia päätöksiä
 - EU-lainsäädännön mukaan laiminlyöntien arvioinnissa on huomioitava sen vakavuus, laajuus, jatkuvuus, toistuvuus ja tahallisuus
- Sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyvissä asioissa on voinut saada neuvontaa jo vuodesta 2023 alkaen
 - Neuvo-neuvojien pääasiallinen rooli ohjata eteenpäin esim. Työturvallisuuskeskuksen tai Maaseudun työnantajaliiton neuvontaan
 - Osa neuvo-neuvojista voi antaa neuvontaa myös työturvallisuusasioissa
- Listaus neuvojista Ruokaviraston sivuilla

35

EHDOLLISUUDEN OPAS:

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/perusehdot/ehdollisuus/ehdollisuuden-opas/ehdollisuuden-opas-2024/>

<https://maatalous.nivala.fi/>

KIITOS!

36